

1. ภาพรวมสถานการณ์

1.1 สถานการณ์ตลาดและแนวโน้มการบริโภค

เวียดนามผลิตผลไม้ได้ประมาณ 9.8 ล้านตันต่อปี โดยส่วนใหญ่จำหน่ายในประเทศ และมีผลไม้บางชนิดมีการส่งออกไปยังต่างประเทศ ในตลาดเวียดนามยังมีการจำหน่ายผลไม้ที่นำเข้าจากไทย เช่น ลำไย ทุเรียน มังคุด ลองกอง มะม่วง มะขามหวาน เป็นต้น และผลไม้เมืองหนาวที่นำเข้าจากจีน นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เช่น แอปเปิ้ล ลูกท้อ แอปเปิ้ล ส้ม กีวี เป็นต้น

ผลไม้ที่นำเข้าส่วนใหญ่จำหน่ายในตลาดผู้บริโภคที่มีรายได้กลาง-สูง เพราะมีราคาสูงกว่าผลไม้เวียดนาม ขณะที่ผลไม้จากจีนซึ่งไม่ได้รับความไว้วางใจด้านสุขอนามัย จึงครองตลาดผู้บริโภคที่มีรายได้ต่ำ เพราะมีราคาถูกกว่าผลไม้ประเภทเดียวกันของเวียดนาม ส่วนผลไม้ไทยได้รับความเชื่อถือด้านความปลอดภัย และมีคุณภาพ จึงเป็นที่ต้องการสำหรับผู้มีรายได้กลาง-สูง

1.2 สถานการณ์การผลิตภายในประเทศ ความต้องการนำเข้า

นับถึงเดือนมิถุนายน 2562 เวียดนามมีพื้นที่เพาะปลูกผลไม้รวมประมาณ 1,008,000 เฮกตาร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.3 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน จังหวัดในภาคใต้ปลูกผลไม้ชนิดต่างๆ ที่คล้ายกับไทย เช่น ทุเรียน เงาะ มะพร้าว มังคุด และแก้วมังกร เป็นต้น ส่วนจังหวัดในภาคเหนือสามารถปลูกลำไย ลิ้นจี่ ส้ม ส้มโอ ลูกท้อ ลูกโหนด เป็นต้น ผลผลิตของผลไม้สำคัญ ได้แก่ แก้วมังกร (572,300 ตัน) ส้ม (312,300 ตัน) ส้มโอ (196,500 ตัน) มะม่วง (516,600 ตัน) สับปะรด (379,500 ตัน) ลำไย (195,000 ตัน) ลิ้นจี่ (139,300 ตัน) เป็นต้น

ตลาดเวียดนามมีการบริโภคผลไม้ที่นำเข้ามากขึ้น โดยเฉพาะผลไม้ที่นำเข้าจากนิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เนื่องจากเป็นผลไม้ที่เวียดนามไม่มี อีกทั้งผู้บริโภคเชื่อว่าเป็นผลไม้ที่มีคุณภาพดี ไม่มีสารตกค้าง จึงนิยมซื้อเป็นของฝาก

1.3 ข้อมูลสถิติการค้า

1.3.1 การนำเข้า

สถิติการนำเข้าผลไม้ของเวียดนามในช่วง 7 เดือนแรกของปี 2562 ดังนี้

ประเทศ	ม.ค -ก.ค 2562 (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	อัตราการเติบโต (%)	นำเข้าจากไทย ม.ค -ก.ค 2562 (ล้าน เหรียญสหรัฐฯ)	อัตราการเติบโต (%)
เวียดนาม	1,141	22.5	421	1.96

ที่มา: กรมศุลกากรเวียดนาม

ในช่วง 7 เดือนแรกของปี 2562 เวียดนามนำเข้าผักผลไม้จากประเทศต่างๆ 1,141 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ตลาดนำเข้าสำคัญ ได้แก่ ไทย (421 ล้านเหรียญสหรัฐฯ) จีน (272.1 ล้านเหรียญสหรัฐฯ) สหรัฐอเมริกา (155.4 ล้านเหรียญ

สหรัฐฯ) ออสเตรเลีย (65.0 ล้านเหรียญสหรัฐฯ) เป็นต้น ผลไม้ที่เวียดนามนำเข้าจากไทยประกอบด้วย ลำไย ทุเรียน มังคุด ขนุน เงาะ มะขามหวาน ลองกอง เป็นต้น

1.3.2 การส่งออก

สถิติการส่งออกผลไม้ของเวียดนามในช่วง 7 เดือนแรกของปี 2562 ดังนี้

ประเทศ	ม.ค -ก.ค 2562 (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	อัตราการเติบโต (%)	ส่งออกไปไทย ม.ค -ก.ค 2562 (ล้าน เหรียญสหรัฐฯ)	อัตราการเติบโต (%)
เวียดนาม	2,284.7	-1.8	28.0	-14.3

ที่มา: กรมศุลกากรเวียดนาม

ในช่วง 7 เดือนแรกของปี 2562 เวียดนามส่งออกผักผลไม้มูลค่า 2,284 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ลดลงร้อยละ 1.8 โดยตลาดส่งออกหลัก คือ จีน (1,600 ล้านเหรียญสหรัฐฯ) สหรัฐฯ (83.9 ล้านเหรียญสหรัฐฯ) เกาหลีใต้ (76.6 ล้านเหรียญสหรัฐฯ) ญี่ปุ่น (70.8 ล้านเหรียญสหรัฐฯ) เป็นต้น การส่งออกผลไม้ไปยังสหรัฐฯ เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ไต้หวัน ออสเตรเลียเพิ่มขึ้น ขณะที่การส่งออกผลไม้ไปยังจีนลดลง เวียดนามส่งออกผักผลไม้ไปไทยมูลค่า 28 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ลดลงร้อยละ 14.3 ผลไม้หลักที่เวียดนามส่งออกไปไทย คือ มะพร้าว แก้วมังกร ลิ้นจี่ เป็นต้น

2. โอกาส อุปสรรคและความท้าทาย

- ผลไม้ที่นำเข้าจากต่างประเทศจะเพิ่มขึ้นในตลาดเวียดนามเมื่อความตกลงทางการค้า EVFTA และ CPTPP มีผลบังคับใช้ ซึ่งก่อให้เกิดการแข่งขันกับผลไม้ไทยในตลาดเวียดนาม เนื่องจากผู้บริโภคมีตัวเลือกมากขึ้น
- ราคาผลไม้ไทย เช่น ทุเรียน ลองกอง มังคุด สูงกว่าผลไม้ชนิดเดียวกันของเวียดนาม
- ผลผลิตไม่สม่ำเสมอและไม่แน่นอน ทำให้การวางแผนด้านการตลาดทำได้ยาก
- ระบบการบริหารจัดการหลังการเก็บเกี่ยวยังไม่ค่อยมีคุณภาพ

3. กลยุทธ์เจาะตลาดและแผนงานหลักด้าน

สร้าง Brand ของผลไม้ โดยเน้นเรื่องเอกลักษณ์ด้านคุณค่าและสายพันธุ์ที่โดดเด่น ผ่านการจัด In-store Promotion ในห้างสรรพสินค้าต่างๆ ในเวียดนาม หรืองานแสดงสินค้าไทยที่จัดขึ้นทุกปีในเมืองหลักและเมืองรอง (เช่น งาน Top Thai Brands และ Mini Thailand Week เป็นต้น)

4. ข้อเสนอแนะ/ประเด็นที่ต้องเฝ้าระวัง

จีนเป็นตลาดส่งออกผลไม้สำคัญของเวียดนาม อย่างไรก็ตาม ในช่วง 7 เดือนแรกของปี 2562 การส่งออกผลไม้ของเวียดนามไปจีนลดลงร้อยละ 8.1 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน สาเหตุเนื่องจากจีนเพิ่มความเข้มงวดในการนำเข้าผลไม้จากเวียดนาม ทำให้การนำเข้าผลไม้ผ่านการค้าชายแดนประสบความยากลำบาก โดยเฉพาะผลไม้ที่จีนยังไม่อนุญาตนำเข้าจากเวียดนามผ่านด่านสากล เช่น ทุเรียน สับปะรด เป็นต้น ดังนั้นผู้ประกอบการไทยควรรักษาคุณภาพผลไม้ไทย เพื่อส่งเสริมการส่งออกผลไม้มายังจีนมากขึ้น

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเทพมหานคร

สิงหาคม 2562